

Dato: 13. februar 2006
Kontor: Lovkontoret
J.nr.: 2005/4000-69
Sagsbeh.: MMI
Fil-navn: IU

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 stillet af Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration den 7. februar 2006 (L 94).

Spørgsmål:

"Ministeren bedes kommentere henvendelse af 3. februar 2006 fra Datatilsynet, jf. L 94 – bilag 5."

Svar:

Ad høringssvarets punkt 1. Terminaladgang til flyselskabers bookingsystemer

Datatilsynet har vedrørende den foreslåede udvidelse af bemyndigelsesbestemmelsen i udlændingelovens § 38, stk. 4, anført, at den danske persondatalov som udgangspunkt kun finder anvendelse i forhold til flyselskaber, der er etableret i Danmark. I det omfang det flyselskab, der er dataansvarlig for bookingsystemet, ikke er etableret i Danmark, men i et andet EU-land, vil det være det pågældende EU-lands databeskyttelseslovgivning og ikke persondataloven, der regulerer spørgsmålet om videregivelse fra bookingsystemet til dansk politi.

Integrationsministeriet vil være opmærksomt herpå ved udformning af regler om politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer.

Datatilsynet har endvidere anført, at flyselskabers bookingsystemer Datatilsynet bekendt indeholder såvel følsomme som ikke-følsomme oplysninger. Flyselskaber underlagt den danske persondatalov er omfattet af et krav om, at deres behandlinger af følsomme personoplysninger skal anmeldes til og tillades af Datatilsynet, jf. persondatalovens § 50, stk. 1, nr. 1. Scandinavian Airlines System (SAS) er pt. det eneste flyselskab, der har Datatilsynets tilladelse. Efter Datatilsynets umiddelbare opfattelse vil en terminaladgang for politiet være van-

skelig, om overhovedet, forenelig med persondataloven. Det er således muligt, at den bemyndigelse, der lægges op til, reelt ikke vil kunne anvendes.

Det fremgår ikke af høringssvaret, hvilke af de omhandlede oplysninger der i relation til persondataloven må anses for følsomme

Integrationsministeriet kan oplyse, at politiet i dag som led i indrejsekontrol kan pålægge førere af luftfartøjer at afgive en fortegnelse over passagerer og besætning med oplysninger om navn, fødselsdato, nationalitet og rejselegitimation samt sted for passagerers ombordstigning.

En adgang til flyselskabernes bookingsystemer vil i modsætning til den gældende ordning give politiet adgang til oplysninger om eksempelvis flybillettens købsdato, udstedelsessted samt betalingsform. Endvidere vil politiet kunne komme i besiddelse af de omhandlede oplysninger fra et tidligere tidspunkt, og forslaget har til formål at effektivisere politiets varetagelse af personkontrollen ved de ydre Schengengrænser.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger (afsnit 8), er der med den foreslåede bestemmelse ikke tilsigtet nogen fravigelse af persondatalovens regler. Det er derfor forudsat, at politiet alene vil få adgang til oplysninger i bookingsystemerne i det omfang, det efter en konkret vurdering er nødvendigt og sagligt, herunder at adgangen teknisk begrænses til de oplysninger, det er nødvendigt for politiet at få adgang til.

Det fremgår videre, at Integrationsministeriet – inden der fastsættes nærmere regler om politiets adgang til bookingsystemerne – vil tage disse spørgsmål op til drøftelse med Datatilsynet med henblik på at sikre, at etablering af adgang til bookingsystemerne er inden for rammerne af persondatalovens regler. Integrationsministeriet vil tage det i høringssvaret rejste spørgsmål op med Datatilsynet i forbindelse hermed.

Datatilsynet har endvidere anført, at man er betænkelig ved forslaget om, at terminaladgangen etableres nu alene med henblik på kontrol af ulovlig indrejse, når der samtidigt, som beskrevet i forslaget, skal overvejes indførelse af adgang for politiet til flyselskabernes bookingsystemer i forhold til politiets opgave med bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet. Hjemlen til sidstnævnte vil i givet fald skulle etableres inden for strafferetsplejen. Datatilsynet frygter, at oplysninger indhentet via en eventuel adgang til bookingsystemerne med henblik på indrejsekontrol også vil blive anvendt til bekæmpelse af kriminalitet.

Samlet set må Datatilsynet derfor anbefale, at det nøje overvejes, om det på det nuværende grundlag er hensigtsmæssigt at fastsætte en bemyndigelsesbestemmelse som den foreslåede.

Integrationsministeriet kan oplyse, at indførelse af en adgang for politiet til flyselskabernes bookingsystemer skal overvejes i forhold til politiets opgaver i forbindelse med bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet, og at der i udlændingeloven alene tilvejebringes hjemmel til at fastsætte nærmere regler om politiets adgang til bookingsystemerne med henblik

på kontrol af ulovlig indrejse. Tilvejebringelse af hjemmel med henblik på politiets efterforskning af grænseoverskridende kriminalitet vil i givet fald skulle ske inden for strafferetsplejen.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger (afsnit 8), vil Integrationsministeriet drøfte spørgsmålet om forholdet til kriminalitetsbekæmpelse med Justitsministeriet, inden den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer udmøntes.

Integrationsministeriet finder således, at politiet ikke bør gives adgang til flyselskabernes bookingsystemer som led i indrejsekontrol, før spørgsmålet om forholdet til indhentelse af oplysninger som led i kriminalitetsbekæmpelse er afklaret. Integrationsministeriet finder det imidlertid hensigtsmæssigt at indføre bemyndigelsesbestemmelsen nu.

Ad høringssvarets punkt 2. Udlændinge Informations Portalen (UIP)

Datatilsynet har understreget, at Udlændingestyrelsen som dataansvarlig for UIP bør have en vis kontrol med videregivelsen fra portalen, ligesom styrelsen må sørge for, at den tekniske indretning af systemet ikke giver modtagere adgang til flere oplysninger, end hvad der må videregives til dem. Efter persondataloven kan den dataansvarlige ikke lægge ansvaret for videregivelsen fra sig ved at forudsætte, at modtagerne kun indhenter oplysninger i overensstemmelse med persondatalovens regler.

Integrationsministeriet er enig heri. Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger (afsnit 8), er der ikke tilsigtet nogen fravigelse af persondatalovens regler, og Integrationsministeriet vil drøfte med Datatilsynet, hvorledes adgangen til UIP teknisk kan tilrettelægges for at sikre overholdelse af persondatalovens regler i alle tilfælde.

Ad høringssvarets punkt 3. Indhentelse af oplysninger i indkomstregisteret

Forslaget har ikke givet Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Ad høringssvarets punkt 4. Videregivelse fra kommuner

Datatilsynet har i forbindelse med forslaget om ændring af udlændingelovens § 9, stk. 5 (hvorefter bl.a. hjælp i form af enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, ikke længere er til hinder for familiesammenføring), og konsekvensrettelsen af kommunernes pligt til at indberette oplysninger om, hvorvidt den herboende har modtaget offentlig hjælp, henledt opmærksomheden på, at der efter Datatilsynets opfattelse vil være tale om videregivelse af oplysninger omfattet af persondatalovens §§ 7 og 8, hvis det fremgår af kommuners udtalelse, at den pågældende person har modtaget ydelser som f.eks. førtidspensionist eller ansat i et fleksjob. Det er Datatilsynets umiddelbare vurdering, at § 8, stk. 3, ikke er opfyldt ved en videregivelse uden samtykke til brug for Udlændingestyrelsens sagsbehandling. Kommunens udtalelse bør således ikke indeholde følsomme oplysninger.

Integrationsministeriet er enig heri og vil – for at sikre, at karakteren af kommunernes udtalelser i alle tilfælde lever op til reglerne i persondataloven – tage initiativ til, at kommunerne bliver vejledt herom.

Datatilsynet har med hensyn til kommunernes videregivelse af oplysninger om mulige genopdragelsesrejser noteret sig, at bestemmelsen alene vil indebære en videregivelse af oplysninger om, at et barn har opholdt sig i udlandet i en længere periode.

Det er tilsynets opfattelse, at hvis der – ud over oplysningen om det tidsmæssige forløb barnet har været væk fra Danmark – tillige videregives oplysninger om grundlaget for opholdet f.eks. væsentlige sociale problemer i familien, mistanke om at barnet er blevet omskåret eller som en del af genopdragelsen er blevet sendt på koranskole, er der tale om videregivelse af oplysninger omfattet af persondatalovens §§ 7 og 8, som alene kan ske, hvis betingelserne i disse bestemmelser er opfyldt.

Da videregivelse – ud over oplysninger om det tidsmæssige forløb – formentlig vil være i strid med persondatalovens § 8, stk. 3, går Datatilsynet ud fra, at Udlændingestyrelsen i sin anvendelse af loven – herunder ved udsendelse af eventuelt vejledningsmateriale – understreger, at der alene må indberettes oplysninger om, at barnet har været på et længerevarende ophold af en given længde.

Integrationsministeriet er enig heri. Som det fremgår af de almindelige bemærkningerne til lovforslaget (afsnit 3.2), er der med den foreslåede bestemmelse ikke er tilsigtet nogen fravigelse af persondatalovens regler. Som følge af grundlaget for og karakteren af de oplysninger som indberettes, er der efter ministeriets opfattelse ikke tale om videregivelse af oplysninger omfattet af persondatalovens §§ 7 og 8. Det er Integrationsministeriets opfattelse, at videregivelsen som udgangspunkt vil have hjemmel i persondatalovens § 6, da der som udgangspunkt alene vil være tale om oplysninger om, at barnet har været ude af landet i længere tid, og videregivelsen vil være nødvendig for Udlændingestyrelsens anvendelse af de særlige udlændingeretlige regler med hensyn til genopdragelsesrejser.